

tage det her, at dette Forslag har intet med Tilskud til Industrien eller Industriens Beskyttelse at gøre, det er et Forslag om Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Forskellen mellem Landbruget og de nævnte Byerhverv er netop det sociale Moment. Hvis Landbruget var etableret saaledes her i Landet, at det havde den store Arbejdsstyrke, som Industrien kan præstere, naar den er beskæftiget vel at mærke, vilde der foreligge akkurat det samme Arbejdsløshedsproblem for Landbrugets Vedkommende som for Industriens. Dette Lovforslag vil søge at afhjælpe Arbejdsløsheden, og vi vil drøfte et saadant Forslag og forhaabentlig komme til at drøfte ogsaa andre og maaske endnu mere effektive Forslag end dette.

Og her vil jeg atter fremhæve, hvad jeg betoned i Gaar, at Samfundet *har* en Forpligtelse til at understøtte. Og har man Valget imellem at forsøge at faa de Beløb, der ellers vilde gaa til Understøttelse, sat ind i den virkende Produktion, saa at de, saaledes anvendte, kunde afbøde Arbejdsløsheden, tror jeg dog, at alle vilde sige, at man maatte medvirke til, at et saadant Forsøg kunde gøres. At den her foreslaaede Vej ingenlunde er heldig og ingenlunde er efter vor Smag, har jeg understreget tilstrækkelig stærkt, men jeg vil protestere mod at drage ensidige og ganske overfladiske Paralleller mellem Landbruget og Industrien paa dette Omraade. Det er at lægge Industrien for Had i dette Øjeblik. Vi anerkender i Byerne, at Landbruget har det daarligt, og vi bør ogsaa faa erkendt fra Landbrugets Side, at Byerhvervene sidder vanskelt i det. Man skulde derfor i Fællesskab enes om de forskellige Midler, der nu skal anvendes overfor de forskellige Erhverv, og efter en større Maalestok søge gennem gensidig Hjælp at redde hinanden ud af Vanskelighederne. Naar Samfundet her har en Forpligtelse overfor Arbejdsløsheden, kan man ikke drage den Sammenligning, det ærede Medlem drog før.

Men det ærede Medlem giver mig Anledning til et Spørgsmaal. Det ærede Medlem henviser saa stærkt til Landbruget og siger, at den eneste Vej, der er fulgt dér, er, at man har sat sine Produktionsomkostninger ned. Det er rigtigt, men i Landbrugets Produktionsomkostninger indgaar

Arbejdslønnen med et ganske anderledes forsvindende Beløb end i Industrien. Det er den store Forskel. Jeg tvivler ikke om, at Landbruget i sin egentlige Landbrugsbedrift, hvor det beskæftiger meget faa Arbejdere, har betraadt den Vej, og det er kun godt. Men det danske Landbrug er, som bekendt, ogsaa Industriherre i stor Udstrækning, det driver store, moderne Fabrikker, delvis i Konkurrence med allerede bestaaende Virksomheder, der maaske er godt beskyttet, men navnlig beskattet i høj og tyngende Grad. Angaaende disse Fabrikker og ogsaa Handelsvirksomhederne, der tilsammen beskæftiger et stort Antal Arbejdere, vil jeg gerne spørge det ærede Medlem: Har Landbruget for disse industrielle Virksomheders Vedkommende betraadt den Vej, som det ærede Medlem her anviser den danske Industri, nemlig at nedsætte sine Lønninger? Er Lønnen nedsat i en Række Fabrikker — jeg vil nævne Slagterierne, Fællesforeningens Fabrikker, Andelscementfabrikkerne o. s. v.? Har Landbruget selv fulgt de Direktiver, som det mener at burde give os andre som den egentlige Generalrecept for Løsningen af det store Problem, der ligger for?

Hvis det er Tilfældet, skal jeg med Interesse høre derpaa, og saa indrømmer jeg, at der virkelig er givet et Bidrag til Hjælp til Selvhjælp, og anerkender, at der ligger noget godt og sundt bag Tanken. Men med Hensyn netop til Begrebet Hjælp til Selvhjælp og det ærede Medlems Fremhæven af, at de Konservative her var ved at svigte dette Princip, vil jeg blot sige, at overfor selve Lovforslaget har netop jeg fremdraget de Vanskeligheder, der kommer med Hensyn til Arbejdsløshedens øvrige Betingelser for Tilskud til Arbejde. For dette Punkts Vedkommende vil jeg henvise til mine Udtalelser i Gaar, hvor jeg nævnte, at det er et af de Spørgsmaal, vi maa søge klaret under Lovforslagets Behandling i Udvalget.

Dahlgaard: Den højtærede Erhvervsminister kom i Dag ind paa en Overvejelse af, hvilket Erhverv der modtager den største Støtte. Jeg tror ikke, at en almindelig Debat herom vil være særlig frugtbar. Det Spørgsmaal, der maa være afgørende, er efter min Mening, i hvilken Grad de Tilskud, der gen-